

Badeparken – styringsdokument

DAGENS SITUASJON OG LANGSIKTIGE
UTVIKLINGSMULIGHETER - GRUNNLAG FOR
PARKANLEGGET SOM BYENS SENTRALE GRØNNE LUNGE

INNHOLD

Innhold.....	1
1. Innledning	3
2. Mål.....	4
3. Kulturminner	5
3.1. Kulturmiljø med nasjonal verdi.....	5
3.2. Milepæler i Badeparkens historie.....	7
3.3. Bautaen.....	8
3.4. Anbefalinger – Kulturminner.....	8
4. Badeparkens omfang og områder	9
4.1. Område A – Kunst og kultur	10
4.2. Område B – Aktivitet og lek.....	11
4.3. Område C – Aktivitet og lek.....	11
4.4. Område D – Aktivitet og lek.....	11
4.5. Område E – Rekreasjon	11
4.6. Område F – Natur	12
4.7. Område G – Flerbruksslette	12
4.8. Område H – Natur	12
4.9. Område I – Rekreasjon.....	12
4.10. Område J – Kunst og kultur.....	13
4.11. Hjertnesstranda.....	15
4.12. Anbefalinger – områder	15
5. Aktivitet og rekreasjon.....	16
5.1. Lekeplass, grill og kjøkkenhage.....	16
5.2. Treningspark.....	16
5.3. Ballballbaner	17
5.4. Benker.....	17
5.5. Anbefalinger – aktivitet og rekreasjon	17
6. Universell utforming.....	18
6.1. Anbefalinger – universell utforming	19
7. Vegetasjon	20
7.1. Plener og blomsterenger	20
7.2. Bed	21

7.3.	Trær.....	22
7.4.	Anbefalinger – vegetasjon	23
8.	Infrastruktur	24
8.1.	Grunnforhold	24
8.2.	Gangakser og sykkel.....	25
8.3.	Strøm, vann og avløp	26
8.4.	Toaletter	26
8.5.	Renovasjon	27
8.6.	Anbefalinger – infrastruktur	27
9.	Større Arrangementer	28
9.1.	Anbefalinger – arrangement.....	28
10.	Kunst	29
10.1.	Anbefalinger – kunst	29
11.	Planer	30
11.1.	Reguleringsplan og kommuneplan	30
11.2.	Andre planer	30
11.3.	Anbefalinger – planer	31
12.	Vedlegg og kilder.....	32
12.1.	Vedlegg	32
12.2.	Kilder	32

1. INNLEDNING

Badeparken ligger sør i Sandefjord sentrum. Parken har Sandefjordsfjorden i sør, og er innenfor gateløpene til Hjertnespromenaden, Jernbanealléen og Sandefjordsveien. Styringsdokumentet viser premisser for muligheter og hensyn som må tas ved utvikling av parkanlegget.

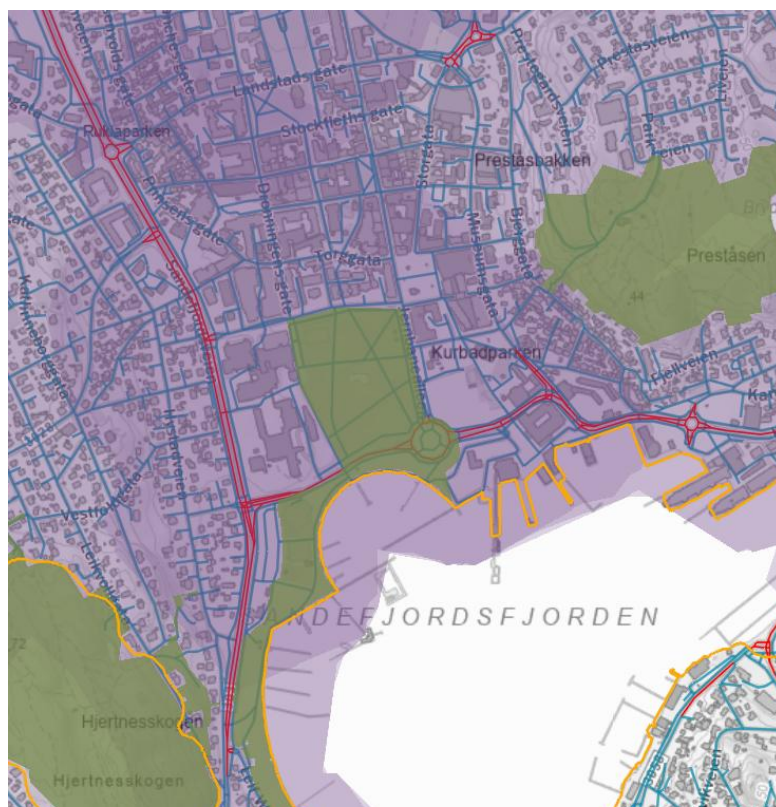
Styringsdokumentet ivaretar parken som en sentral grønn lunge for rekreasjon og aktivitet, med natur- og biologisk mangfold. Badeparken inngår i kulturmiljøet «Parken», som har nasjonal verdi. Dokumentet bidrar også til bevisstgjøring rundt de kulturhistoriske verdiene.

Badeparken bidrar positivt til at innbyggere i sentrum har tilgjengelig juridisk sikra grøntareal av en viss størrelse. At parken er så flat og rullevennlig gir spesielt personer med nedsatt framkommelighet tilgang til grønne områder med rekreasjonsverdi og mulighet for tilrettelagt aktivitet.

Dokumentet viser eksisterende kvaliteter, anbefalte handlinger og muligheter for videreutvikling av parken som et grønt rekreasjonsområde sentralt i Sandefjord. På sikt kan det også utarbeides en skjøtsels-/vedlikeholdsplan for mer spesifikk beskrivelse av driftsoppgaver. Anbefalinger kan trekkes ut og/eller videre bearbeides inn i økonomi og handlingsplaner.

Sandefjord 28. mai 2026

Mette Nerlie
(sign)
Seksjonsleder park, idrett og friluftsliv

Utsnitt fra dekningsanalysen for grønnstruktur per 2023 – Badeparken er i diagonalen mellom Hjertnesskogen og Preståsen. Langs sjøen mot Hjertnesskogen, har vi Hjertnesstranda.

2. MÅL

Badeparken er byens sentrale, store grønne lunge, og brukes til rekreasjon og aktivitet innenfor rammene som følger av de nasjonalt viktige kulturverdiene parken representerer.

Rullevennlighet, ledelinjer og variasjon i sittebenker sikrer at barnefamilier og personer med nedsatt framkommelighet kan bruke parken. Belysning skaper trygghet. Ulik type vegetasjon ivaretar biologisk mangfold og bidrar til håndtering av overvann og lokale klimautfordringer. Aktivitetsområder for egenorganisert aktivitet skaper byliv og uformelle sosiale møteplasser.

1. Badeparken skjøttes og utvikles som et attraktivt utendørs aktivitets- og rekreasjonsområde for innbyggere og tilreisende.
2. Parken er tilgjengelig for alle hele året, uten lukkede områder som krever adgangskontroll eller billett. For ev. toalettanlegg og ved arrangementer er det unntak.
3. Innenfor parken legges det til rette for opphold og rekreasjon på gåendes premisser.
4. Vegetasjonen skal være frodig og variert og gi ulike parkopplevelser gjennom året. I tillegg bidrar variert vegetasjon til at biologisk mangfold sikres, og lokale klimautfordringer som overvann, luftforurensning, temperatur mm håndteres.

Målene ivaretas ved at:

- Overgangen sjø og land holdes tilgjengelig og attraktiv.
- Gode visuelle forbindelser, siktakser, gjennom parkanlegget ivaretas.
- Badeparkens grønne arealer ikke reduseres.
- Parkanlegget styrker og bygger opp Jernbanealléen som sentral akse mellom fjorden og øvre deler av byen med Jernbanestasjonen opp mot Mattisåsen.
- Ulike deler av parken aktiveres på ulike måter. Variasjon i tilrettelegging, aktivitetstilbud og vegetasjon gir ulike parkopplevelser gjennom året.
- Badeparken kan brukes som arena for aktiviteter og arrangementer. Ved gjennomføring av arrangementer skal parken og dens forutsetninger ivaretas.
- Deler av parkanlegget kan utvikles videre med kunst og installasjoner som bygger opp under byens identitet og historie, samtidig som nye former for aktivitet kan testes ut.
- Naturmangfoldet styrkes. Bruk av parken skal ikke gå unødvendig på bekostning av vegetasjonen/naturen.
- Vannspeil og installasjoner med vann – opprettholdes på dagens nivå.

3. KULTURMINNER

3.1. Kulturmiljø med nasjonal verdi

Kulturmiljøet «Parken» har ulik avgrensning i riksantikvarens og fylkeskommunens datasett. Det pågår arbeid med å samordne avgrensninga av slike kulturmiljøer. Kommunen har gitt høringsuttalelse til dette i februar 2026.

Badeparken inngår i kulturmiljøet Parken. Dette er omtalt slik i «Høringsutkast - fagrapport Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse i Vestfold per 8.10.2025»: «Parken er et urbant miljø der særlig parken og havnefronten symboliserer både hvalfangst- og badehistorien i Sandefjord. Kulturmiljøet har vokst frem over tid som resultat av en trinnvis planlegging. Gateløpene, bebyggelsen og parken preges derfor av en godt samstemt struktur og utforming. I dag er det særlig det fasjonable Park hotell som setter sitt preg på området, og har lagt premissene for utformingen av rådhuset og kulturhuset. Det arkitektoniske uttrykket er av høy kvalitet, og gir eksempler på det ulike stilretningene som dominerte arkitekturen i siste halvdel av 1900-tallet. Bygningene utgjør sammen med gateløp, parker og vegetasjon et helhetlig kulturmiljø.»

Verdifulle kulturmiljøer i og nær Sandefjord sentrum er kartlagt og revidert i juli 2018 i forbindelse med rullering av kommuneplanen. Nasjonalt, regionalt og lokalt viktige kulturmiljøer og enkeltobjekter i Sandefjord sentrum er enkelt tilgjengelig via fortellingskart på kommunens nettside. Badeparken har kulturminne-ID K241 i Riksantikvarens base Kulturminnesøk.

Badeparken ble anlagt for gjester ved Sandefjord kurbad. Sandefjord Bad åpnet 1. august 1837 og ble et av Nord-Europas mest besøkte kursteder. Sandefjord kommune kjøpte bygninger og eiendommer i 1936. Siste sesong som kurbad var i 1939. Med 2. verdenskrig ble en over 100-årig historie som badeby avsluttet.

Kulturmiljøet parken - Foreslått avgrensning i Høringsutkast - fagrapport per 8.10.2025

Henrik Ibsen ved Sandefjord bad juli 1900 Foto: Bolette Sontum - Nasjonalbibliotekets samling.

En nyetablert Badepark 1.7.1903 Bygningene er i dag erstattet av Hvalfangstens hus med Park Hotel. Foto Wilse, Anders Beer - Nasjonalbibliotekets samling

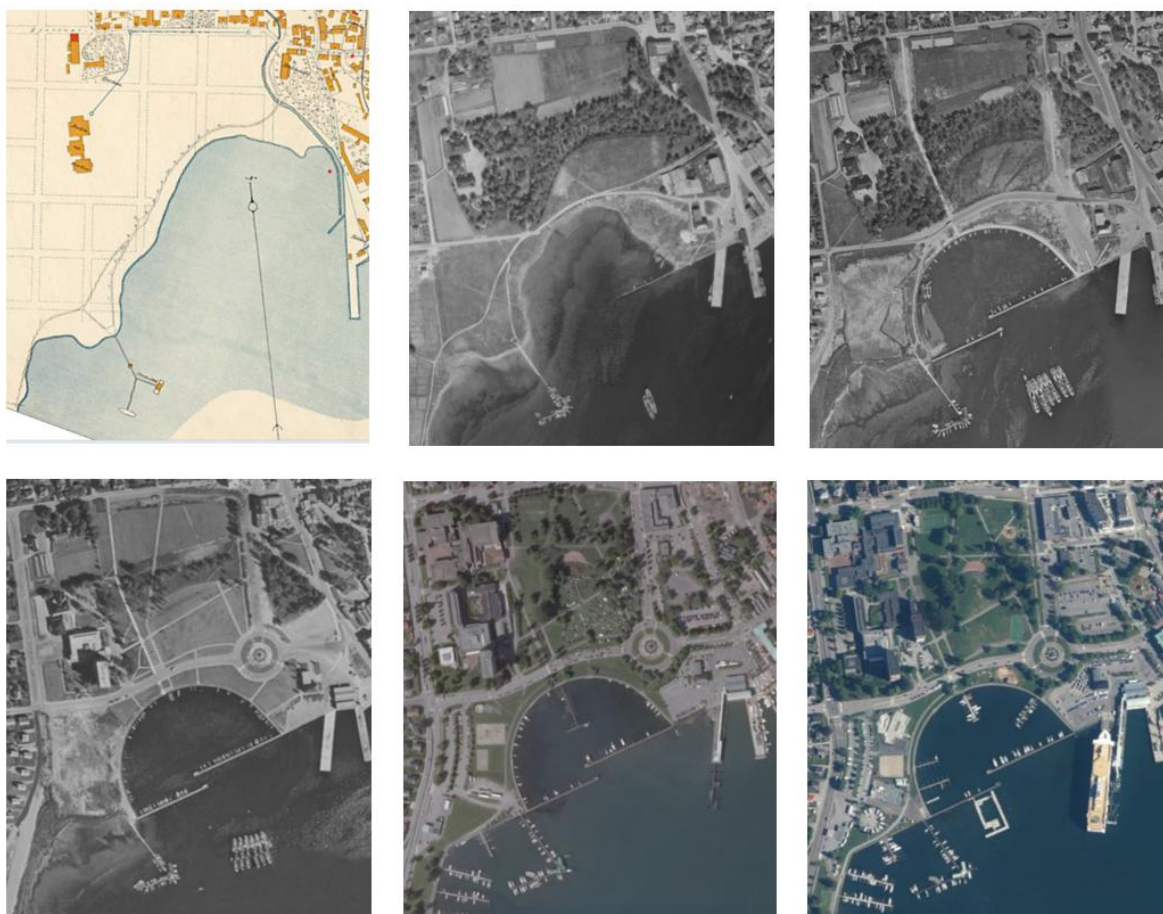
I 1953 vant landskapsarkitekt Ingegerd Stenersen konkurransen om utforming av Badeparken. Samtidig la Havnestyret fram ønske om å etablere småbåthavnen «Hesteskoen» som overgang mellom parken og fjorden. Det ble også fattet vedtak om å føre Jernbanealléen fram til Hvalfangstmonumentet. Da ble hovedtrekkene for området slik vi kjenner det i dag lagt. Jernbanealléen delte parkanlegget i to. Det var altså tidligere sammenheng i parkområdene som nå er Tivolitomta og Kurbadparken øst for Jernbanealléen.

Ruklabekken i forgrunnen. Midt i bildet til høyre ser vi Hjertnespromenaden. Hjertnes Hovedgård med sitt karakteristiske tårn omtrent midt i bildet. Til venstre 4 menn med hatt og spaserstokk sittende på benk. 1887.

3.2. Milepæler i Badeparkens historie

- 1837 – Sandefjords Svovl- og Sjøbad åpner for publikum 1. august. På dagens Badepark drev Hjertnes gård landbruk.
- 1854 – Badet får sin første park ved at Christopher Hvidts have (Nord for dagens Torggata) ble badepark.
- 1858 – Grunnen syd for "societybygningen" (dagens Folkets hus) ble gitt til Sandefjord bad fra Sandefjord kommune. Anlagt park på dagens Tivolitomt.
- 1865 – Grunnplan av Badeanstalten i Sandefjord med parkanlegg inkludert det som i dag er Folkets Hus.
- 1866 – Sandefjord Bad kjøpte Hjertnes hovedgård.
- 1869 – Strømbadet flyttet til dagens plassering, fikk pælebrygge inn til land.
- 1899 – Sandefjord Bad gjenåpnet etter ombygging til dragestil (både kurbadbygningen og det historiske Strømbadet fikk uttrykket vi kjenner i dag).
- 1902 – Badeparken (på dagens areal) anlagt av slottsgartner Keyser, dette supplerte og delvis erstatta tidligere rekreasjonspark for Sandefjord Kurbad.
- 1902 – Badets Societybygning stod ferdig på Hjertneshøyden/ Bellevuehøyden.
- 1936 – Sandefjord kommune kjøpte Sandefjord bad, inkludert Badeparken med strandlinja. Dette var før sammenslåing i 1968 med Sandar kommune.
- 1953 – Grunnen i Badeparken heves. Ved etablering av spuntveggen i Hesteskoen ble det mudret på utsida, og vann med slam ble pumpa inn i parken for å heve grunnen.
- 1953 – Hesteskoen småbåthavn bygget.
- 1953 – Ingegerd Stenersen og Abrahamsen/Grinde vant konkurranse om utforming av Badeparken. Grunnlag for Badeparken slik vi kjenner den i dag.
- 1954 – Vedtak om framføring av Jernbanealléen ned til havna (ifm bygging av Hvalfangstens hus med Park Hotel).
- 1957 – Reguleringsplan for Badeparken (Midtun og Skottun).
- 1959 – Park Hotel ferdigstilt.
- 1960 – Hvalfangstmonumentet overleveres. Jernbanealléen føres fram til Hvalfangstmonumentet. Jernbanealléen delte da parkanlegget i to. De tidligere sammenhengende parkområdene som nå er Tivolitomta og Kurbadparken ligger etter dette øst for Jernbanealléen, uten sammenheng med Badeparken.
- 1961 – Formannskapet vedtar riving av resten av Badets Societybygninger.
- 1966 – Hjertnes Hovedgård rives.
- 1975 – Hjertnes kulturhus og Sandefjord rådhus ferdigstilt.
- 2005 – Hjertnes uteamfi ble ny-åpnet med tak over scenen og fikk muligheten for å åpne scenen både innover i amfiet og utover mot Badeparken
- 2011 – Skulpturanlegget Poseidon avduket
- 2019 – Kurbadparken tilbakeført til 1899-utførelse samtidig som Thor Dahls gate ble omgjort fra bilvei. Begge åpnet 23.6.2019.
- 2022 – tilbygget Harmonie Arena åpnet. Forbindelsen mellom Hjertnes og Badeparken ble styrket med nytt inngangsparti
- 2023 – Galleri Brown tilbygg/påbygg nordover ferdig
- 2024 – regulering av PLART – område D for området på sjøsida av Strandpromenaden.
- 2025 – Tivolitomta reguleres til bebyggelse.

*Badeparken de siste 125 år. Bildeutsnittene har det historiske badehuset Strømbadet (i dag klubbhuset til Ulabrand) litt til venstre for midten i nederst i bildet. Kurbadets bygningsmasse er midt på høyre bildekant.
Linje 1 fra venstre: NS Krum - kart 1902, så flybilder fra 1947 og 1956.
Linje 2 fra venstre: Flybilder fra 1961, 2007 og 2022.*

3.3. Bautaen

Det er usikkerhet knyttet til opprinnelsen for bautaen i Badeparken. Muligens er den flyttet hit fra et annet sted tidlig på 1900-tallet. Steinen kom på sin nåværende plass ved istandsetting av parken på 1950-60 tallet.

I desember 2025 kom boka «Steinskip og tingsteiner – Steinsettinger i Norge gjennom 3000 år», hvor bautaer er belyst. Vi finner ikke svaret her, men dagens bauta kan ha inngått i en større sammenheng med flere steiner plassert på «Bellevuehøyden» der Park Hotel er nå. I Parkhagen står det også en bauta i dag.

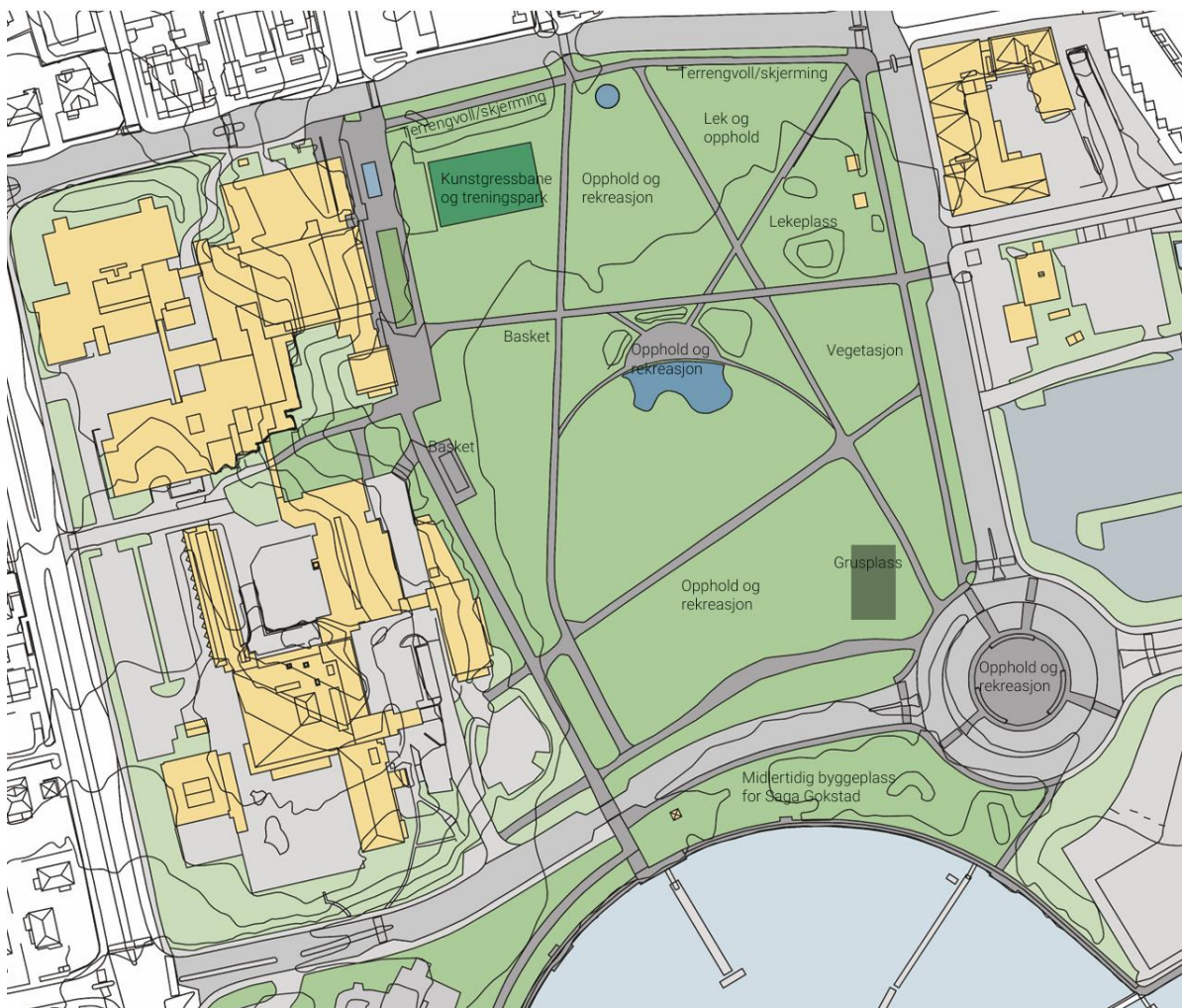
3.4. Anbefalinger – Kulturminner

God informasjon om kulturminnene, sikre at parken som kulturminne i seg selv ivaretas på en god måte.

4. BADEPARKENS OMFANG OG OMRÅDER

Styringsdokumentet avgrenses til Badeparken med tilstøtende gangforbindelser inkludert Hvalfangstmonumentet. Tematisk er det de grønne parkområdene på land som omhandles. Hvalfangstmonumentet er et bærende element i området og svært sentralt for byen og kommunen. Hjertnesstranda er kun gitt en kort omtale, men inngår ellers ikke.

Følgende gårds og bruksnummer er aktuelle for Badeparken:

Gbnr 165/1

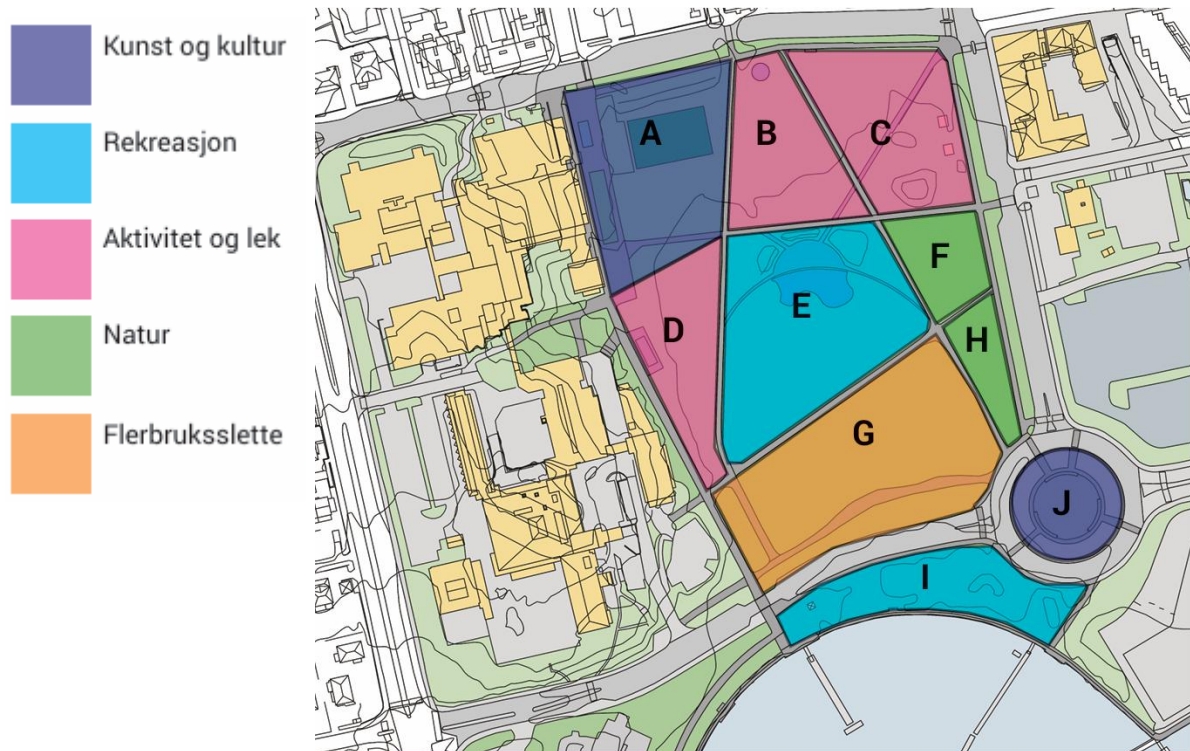
- teig 9 Hoveddelen av Badeparken nord for Strandpromenaden

Gbnr 165/256 – følgende teiger:

- teig 1 Mellom Strandpromenaden og Hesteskoen
- teig 2 Lite felt på nordsida av Strandpromenaden
- teig 3 Hvalfangstmonumentet

Parkanlegget har varierte muligheter for opphold, rekreasjon, aktivitet, vegetasjon, kunst og arrangement. Det er derfor hensiktsmessig å ha en hovedinndeling av parkens ulike områder.

For mer detaljert oversikt internt i Badeparken, vises områder med ulike tema:

4.1. Område A – Kunst og kultur

Inkluderer gatetun, kunst som har vannelement og basseng, aktivitetsanlegg med kunstgras og treningsapparater og prydbed med stauder- og buskvegetasjon. Dette er et viktig område for sammenheng med Hjertnesanleggene, spesielt overgangene mot rådhuset og mellom uteamfiet og inngangen til kulturhuset ved Harmonie arena. Det er avgjørende med framtidig vedlikehold, og midler til dette, for å opprettholde kunstverket med vannspeil slik vi kjenner dem.

Videre utvikling bør styrke sammenhengen mellom parkanlegget og kulturhuset. Bruk av kjøretøy i gatetunet begrenses, men varelevering og nødvendig bruk av bil for tilrettelegging av kulturarrangementer vil måtte skje. Ved framtidig renovering av kunstgressbanene, som bør skje i forholdsvis nær framtid, kan det vurderes å flytte denne.

Området er ca 8 000 m²

4.2. Område B – Aktivitet og lek

Variert område med vegetasjon, skulpturer med vannspeil og sitteplasser. For å samle aktivitetselementer kan kunstgressbanen vurderes plassert her ved ev. flytting i forbindelse med renovering. Det er avgjørende med framtidig vedlikehold, og midler til dette, for å opprettholde kunstverket med vannspeil slik vi kjenner dem.

Området er ca 4 400 m².

4.3. Område C – Aktivitet og lek

Område for aktivitet og lek. Dette området ligger nærmest Torget og sentrum og videreføres som sosial møteplass for aktivitet og lek. Denne delen av parken er normalt ikke tilgjengelig for utleie. Den store lekeplassen er oppgradert i 2025.

For å styrke byens sentrale akse nord-sør, Jernbanealléen, kan allépreget med fordel videreføres i randsonen av parken. Allétrær kan etableres langs Jernbanealléen, mellom gang- og sykkelvei og gata.

Området er ca 5 500 m².

Klatresteinert etablert 2025. Foto Kjetil Sommerfeldt-Simonsen

4.4. Område D – Aktivitet og lek

Område for aktivitet og lek, med basketballbane. Dette videreføres med aktivitetstilbud for ungdom og eldre barn.

Området er ca 3 200 m².

4.5. Område E – Rekreasjon

Sentralt rekreasjonsområde midt i parken. Her videreutvikles område med prioritet på rekreasjon, opphold og parkopplevelser med ulike type vegetasjon med sesongvariasjon gjennom året, sitteplasser og rolig aktivitet. Kunstgruppen «Poseidon» ble gitt i gave fra Jotun da bedriften hadde 75 års jubileum i 1996. Det er avgjørende med framtidig vedlikehold, og midler til dette, for å opprettholde kunstverket slik vi kjenner det.

Området er ca 9000 m²

4.6. Område F – Natur

Styrke naturpreget med vegetasjon i ulike typer og sjikt. La deler av plenområdet klippes sjeldnere for å gjøre området mer insektsvennlig. Teste ut ulike typer vegetasjon og prinsipper, som for eksempel regnbed. Etablere allétrær langs Jernbanealléen mellom gang- og sykkelvei og Jernbanealléen.

Området er ca 2 000 m².

4.7. Område G – Flerbruksslette

Dette området egner seg for arrangementer, men bør oppgraderes slik at det blir mer attraktivt som park og rekreasjonsområde også når det ikke er arrangementer. Vegetasjon og infrastruktur styrkes, fornyes og utbedres. En ev. kommende hovedsykkeltrasé bør etableres langs Strandpromenaden og Jernbanealléen, i ytterkant av parken, heller enn tvers gjennom selve parken.

Området er ca 1 000 m².

4.8. Område H – Natur

Styrke naturpreget med vegetasjon i ulike typer og sjikt. La deler av plenområdet klippes sjeldnere for å gjøre området mer insekts-vennlig. Teste ut ulike typer vegetasjon og prinsipper, som for eksempel regnbed. Etablere allétrær langs Jernbanealléen mellom gang- og sykkelvei og gata.

Området er ca 1500 m².

4.9. Område I – Rekreasjon

Her møter Badeparken fjorden på sjøsida av Strandpromenaden. I sjøen er småbåthavna «Hesteskoen» et sentralt element sammen med Fjordpromenaden, plenområder og trær på land. Området disponeres på midlertidig basis av Stiftelsen Oseberg Vikingarv som delebygggestasjon for Saga Gokstad.

Dette området kan fortsatt brukes til andre mindre midlertidige prosjekter av kortere varighet. Dette må da ha et omfang som ikke krever dispensasjoner fra planverk eller veimyndighet. Strandpromenaden er fylkeskommunal vei.

Forbindelse med Hvalfangstmonumentet bør styrkes.

Fra bygging av Hesteskoen. Småbåthavna var ferdig i 1953. Bilde fra Svein Ingebretsen.

Området er ca 4 000 m².

4.10. Område J – Kunst og kultur

Hvalfangstmonumentet, inspirasjon til Sandefjords kommunevåpen og kommunens viktigste utendørs kunstverk. Donert fra sentrale næringsaktører og gitt i gave 23. juni 1960. Laget av kunstner Knut Steen. Grunnforholdene er utfordrende, monumentet har over tid sunket ned i grunnen. Det foretas årlige målinger for å følge situasjonen. Det er avgjørende med framtidig kartlegging, vedlikehold og midler til dette for å opprettholde monumentet slik vi kjenner det. Det må vises spesiell aktsomhet ved utvikling og bygging i området både knytta til vei og bebyggelse.

Tidligere roterte monumentet en gang per time. Hastigheten er nå justert betydelig ned.

Hvalfangstmonumentet er i randsonen av parken, og skilt fra de grønne områdene av veier, og ligger som senter av en rundkjøring. Kommunen har mottatt rampe i gave, den vil øke rullevennlig tilgjengelighet til monumentet. Høyde på fortauskanter justeres også for gåendes rullevennlige ferdsel. Tettere sammenheng mellom parkanlegget og monumentet er ønskelig og bør legges til grunn ved eventuelle endringer i veistrukturen for Jernbanealléen og Strandpromenaden.

Hvalfangstmonumentet har god effektbelysning som kan varieres. Eksempelvis er det lyssatt i rosa i oktober, som en del av Rosa sløyfe-aksjonen

Området er ca 2 600 m².

4.11. Hjertnesstranda

Hjertnesstranda nevnes kort fordi dette området er en viktig del av sammenhengen mellom fjorden og Badeparken. Syklende og kjørende sørover på Sandefjordsveien har en god visuell kontakt med fjorden. Fjordpromenaden går gjennom Hjertnesstranda. Det er også gjestehavn, bobilhavn, badeanlegg, store felles griller, sandbaner, minigolf, utendørs innebandybane og benker og stoler her. Området har et servicebygg med toaletter, dusjer og vaskemaskiner. Dette området inngår ikke videre i dette dokumentet.

Skateanlegget på Hjertnesstranda brukes daglig av mange. Anlegget har en utforming som ivaretar at utøvere kan kvalifisere seg til internasjonale mesterskap. Foto Heidi Marie Gøperød

4.12. Anbefalinger – områder

En tydelig områdestruktur gjør det mulig å balansere aktivitet, ro, natur, kultur og arrangementer i Badeparken. Dette styrker parkens helhet og gir et godt grunnlag for framtidig drift og utvikling.

5. AKTIVITET OG REKREASJON

Badeparken rommer i dag lekeplass, sitteplasser og pergola, grill, treningspark, basketbaner, kunstgressbane, skulpturer, fontener og vannspeil. Asfalterte eller grusede gangveier, benker og avfallsbeholdere.

5.1. Lekeplass, grill og kjøkkenhage

Lekeplassen er sist oppgradert høsten 2025. Samme år fikk Badeparken to store steiner i larvikitt fra et lokalt steinbrudd. Steinene er tilrettelagt for lek og klatring. Kjøkkenhagen og et variert utvalg av bord og benker inviterer til opphold. Felles grill etableres på nytt sted i tilknytting til

kjøkkenhagen og lekeplassen slik at den kan benyttes av alle uavhengig om de besøker lekeplassen eller ikke. Ved lekeplassen er det to pergolaer med sittebenker, kunst og vegetasjon. Pergolaene har spiletak (ikke tett tak). Pergolaene ble oppgradert med belysning, benker og åpnet mot lekeplassen i 2025.

5.2. Treningspark

Treningsparken ble etablert i 2023. I ettertid ser vi at plasseringen gjør at den blir mye benyttet av barn til lek, noe som ikke er heldig hverken for vedlikehold eller barnas sikkerhet. Treningsapparatene bør derfor flyttes slik at områder for lek og trening får større avstand, og disse aktivitetene blir bedre adskilt.

Treningsparken er utformet for likeverdig bruk, og er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne med rullevennlig dekke og apparater.

5.3. Ballballbaner

Kunstgressbanen er mye brukt på dagtid av Byskolen i undervisning og ettermiddag/kvelder og helger av barn og unge som tilbringer tid i sentrum. Den store bruken har gjort det nødvendig å plassere ut to mål på gressarealet ved siden av, slik at alle som ønsker å spille fotball skal ha et tilbud. Kunstgressbanen nærmer seg behov for rehabilitering, og det vil da benyttes miljøvennlig innfyll.

5.4. Benker

Muligheter til å sette seg ned for å slappe av, spise eller en nødvendig pust i bakken er viktig i et stort parkanlegg og for at det skal være tilgjengelig og attraktivt for alle brukergrupper. I tilrettelegging for et aldersvennlig samfunn, er benker med armlener og ryggene viktig. Ulike brukergrupper har behov for ulike type benker, og det bør derfor være ulike sittemuligheter rundt i parken. Designmessig videreføres dagens uttrykk på benkene. Det kan med fordel også suppleres med andre typer møbler, som for eksempel multimøbler og liggebenker.

5.5. Anbefalinger – aktivitet og rekreasjon

Ivareta variert tilbud for ulike interesse- og aldersgrupper. Prøve ut nye trender som urban dyrkning, insektvennlig skjøtsel, bikuber, midlertidige installasjoner med varighet 1-5 år. Spillebord for sjakk og bordtennis.

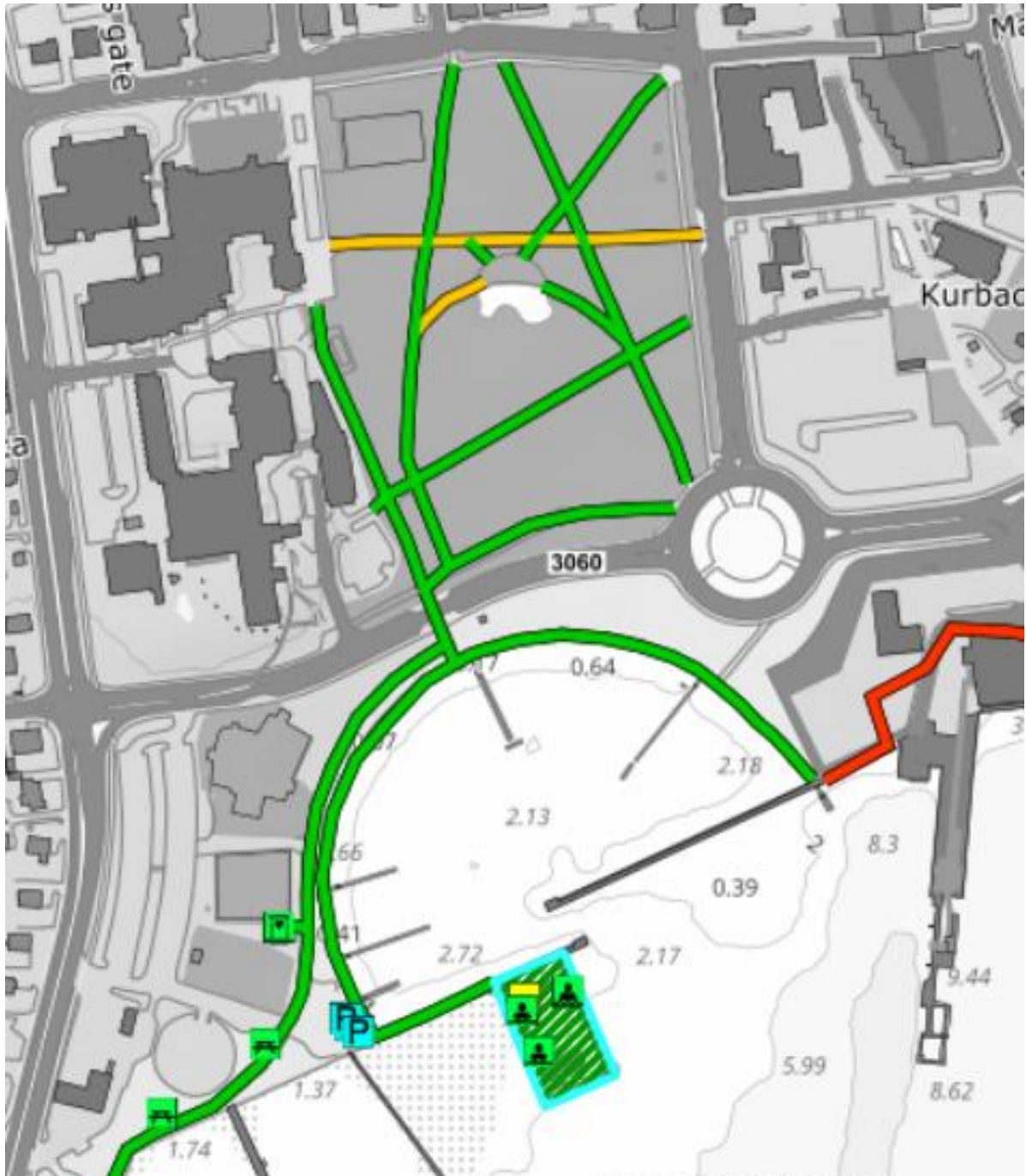
Benker plasseres på ulike steder og ivaretar ulike formål: Utsikt ut fjorden, nærhet til aktivitetsanlegg, naturopplevelser. Soner for ulik aktivitet og alder bør rendyrkes for å ivareta sikkerhet, tilgjengelighet, ro og variasjon. Ved rehabilitering bør plassering av kunstgrasbanen vurderes. Det kan også være hensiktsmessig å flytte treningsapparatene.

Tennisbanene i Badeparken mot Hjertnespromenaden ca 1950 – Kilde Sandefjordshistorie.no Ole Jørgen Smedsrud

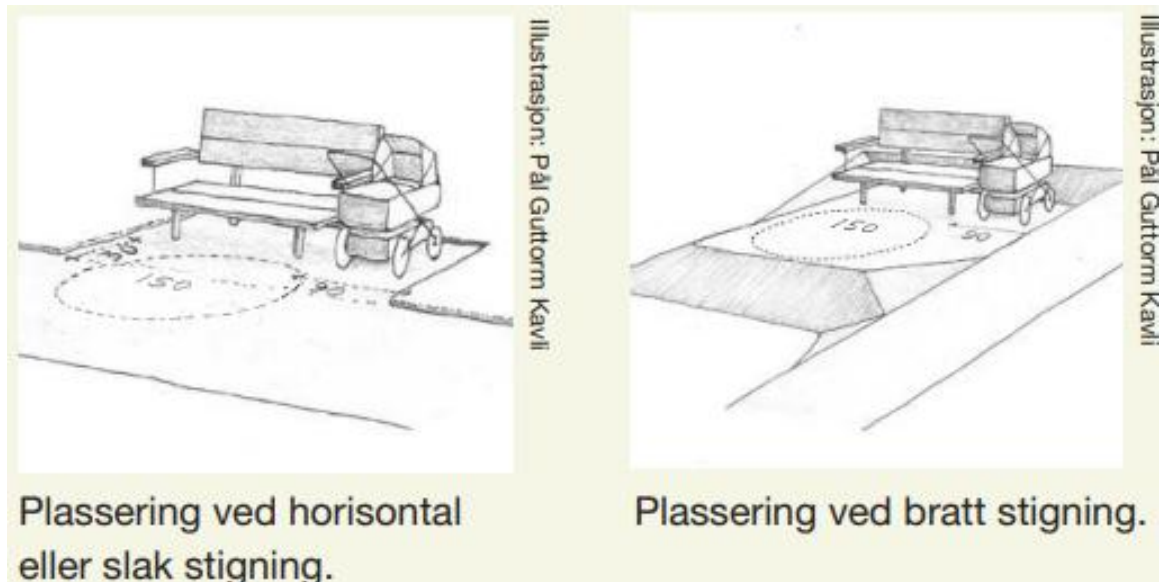
6. UNIVERSELL UTFORMING

Badeparken er tilrettelagt for likeverdig bruk, og for at personer med redusert framkommelighet skal kunne ferdes greit og ha varierte opplevelser. At parken er flat, er en fordel. Overgangen mellom gangbaner og natur danner naturlige ledelinjer.

Turveier - kartlagt tilgjengelighet etter nasjonal mal - friluft rullestol og friluft elektrisk rullestol. Kartlaget for turvei syn er ikke vist. For syn er det rød markering på Hesteskoens vestre pir. Kilde: Norgeskart.no – temalag for tilgjengelighet

Møblering og andre installasjoner bør være tilbaketrukket fra gangbanene, og ha plass til rullestol eller barnevogn ved siden av. I gangveiene opp til rådhuset, bør det etableres flere sittebenker. Prinsippet for benker er illustrert i KS sin veileder.

Illustrasjon fra KS hefte Opparbeidet uteareal - universell utforming (2021) viser prinsipper for plassering av benker

6.1. Anbefalinger – universell utforming

I etablering av nye elementer i parken vektlegges rollevennlighet, ledelinjer og likeverdig bruk. Samtidig skal parken ha variasjon i aktivitetsmuligheter med mål om god folkehelse og et aktivt liv. Ulike planter gir varierte duftopplevelser, og vektlegges som en del av arbeidet med universell utforming.

Tilgjengelige toaletter er viktig for god universell utforming.

Drikkevann bør gjøres enkelt tilgjengelig for publikum, både ved drikkefontene og mulighet til å fylle vannflaske.

Det videreføres at gangbaner har fast dekke, se kapittel om infrastruktur.

7. VEGETASJON

Kunnskap om omgivelsene våre gir oss bedre grunnlag og bevissthet om å ta vare på verdier vi har. Badeparken er en fin arena for å vise at alle vekster har et navn. Navneskilt med sortsnavn kan inspirere til økt kunnskap og skape aktivitet.

7.1. Plener og blomsterenger

Flere steder endres holdninga til hvordan en park skal framstå. Både på det kongelige norske slott og i Badeparken får tidligere kortklippet gras vokse seg langt. Dette gir variasjon i anlegget, og bidrar til økt biologisk mangfold. Dette er en rimelig og miljøvennlig skjøtsel, som enkelt kan tilpasses bruken gjennom sesongen

Eksempel på enkle navneskilt for trær og vegetasjon

Tyngre kjøretøy i parken har over tid ført til kompresjon av jorda. Det vil si at viktige luftporer i jorda er presset ut langt nedover i jordstrukturen. Luftporer er viktig for gode vekstvilkår. Kjøring på plenområder, med alt fra små personbiler til store lastebiler, er alltid uheldig. Plenområder er ikke dimensjonert til å være kjøresterke. Kompresjonsskader gir dårlig vekstvilkår for planter og trær, og er skader som tar lang tid å reparere. Om arealene er fuktige, vil komprimeringskadene bli dypere og større enn om arealene er tørre. Kompresjonsskader tar lang tid å oppdage, og da er det ofte for sent for vegetasjonen, noe som er svært uheldig i et parkanlegg med store trær som er plantet med tanke på å leve i mange år.

Eksempel på kjøreskader og uheldig utbedring. Her er det kun fylt på grus.

Blomstereng og aktivitetsanlegg. En spiral er klippet i plenen på Braemar castle i Skottland

7.2. Bed

Flere bed med forskjellige uttrykk gir brukere av parken variasjon i synsinntrykk og opplevelser.

Kjøkkenhagen har forskjellige spiselige nyttevekster og kryddervekster som publikum kan bruke. Denne gir farge, smaksopplevelser og luktinntrykk.

Ved lekeplassen har vi staudebed med ulike stauder og gressarter i kombinasjon. Her brukes i hovedsak planter som er flerårige.

Prydbedet i gatetunet foran Hjertnes er noe inspirert av gamle europeiske parkanlegg og slottsanlegg. Her er det brukt en kombinasjon av formklippede busker, stauder og ampler.

Mot Jernbanealléen har vi sommerblomstbed med vår og sommerbeplantning. Her endres sammensetning av blomster fra år til år.

Endringer er viktig slik at parken gir publikum opplevelser. Mange lar seg inspirere av variasjonene i beplantninga fra år til år. Bed og ulike planter er en del av helhetsinntrykket som gjør at folk bruker parken. Variasjonen i beplantning når forskjellige målgrupper både med tanke på alderssammensetning og interesser.

I oktober 2019 var det fortsatt roser i prydbedet i gatetunet.

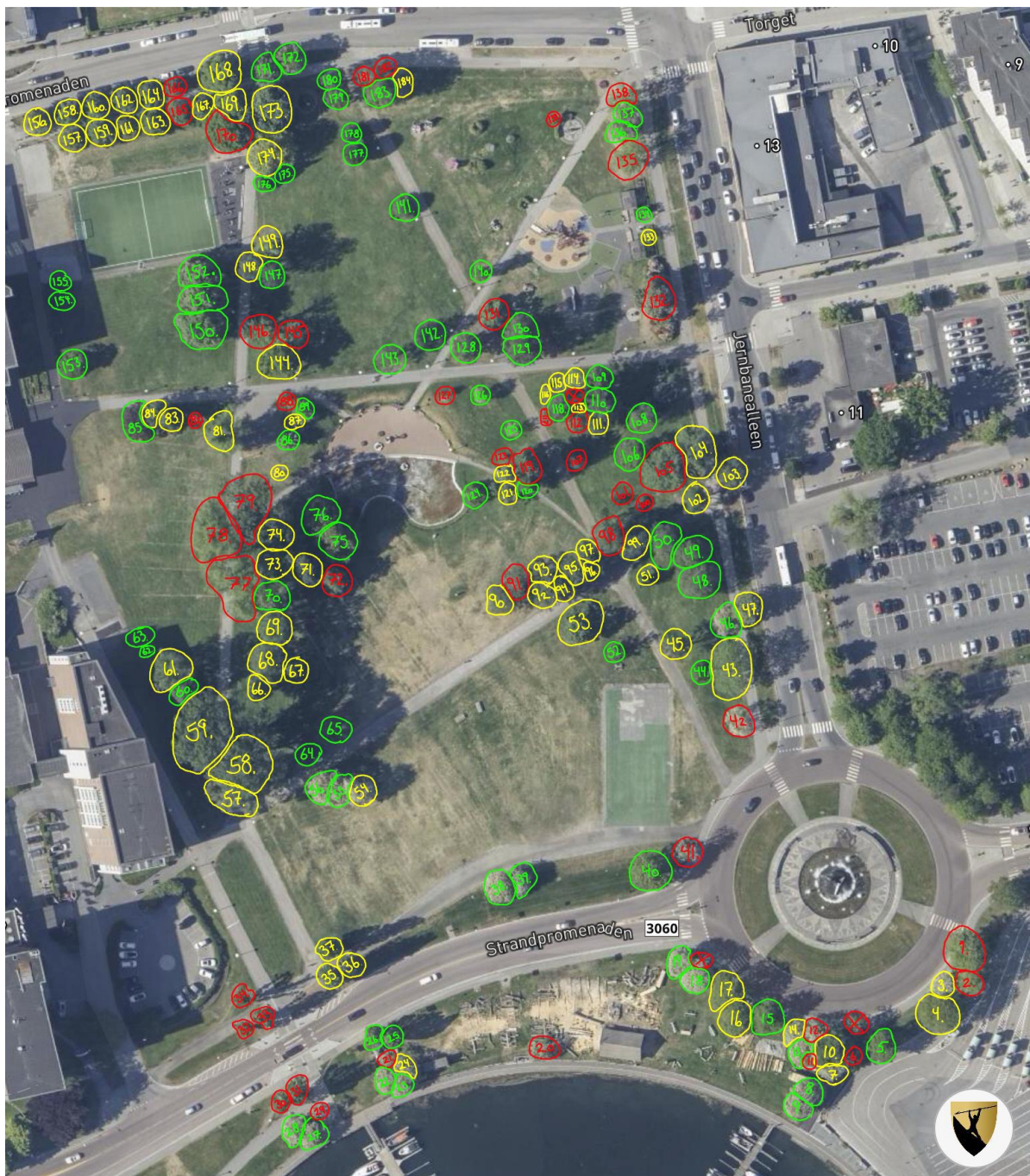

Beplanting i parkanlegget ivaretar variasjon gjennom året, og avveksling fra ett år til det neste. Foto Heidi Marie Gøperød

7.3. Trær

Høsten 2024 gjennomførte arborist fra Håkonsen og Sukke Landskapsentrepreneur AS en tilstandsvurdering av alle trærne i parken. Rapporten, se vedlegg, har en kort beskrivelse av hvert enkelt tre med anbefalte skjøtselstiltak, og en konklusjon for hele parken. Av parkens 184 trær er det 19 trær som anbefales felt snarest. Mange av de store trærne er i klimaksfasen eller avviklingsfasen, noe som tilsier at det må plantes inn trær systematisk i årene framover for at parken også i framtiden skal ha store parktrær. Unngår en planting av trær, vil parken etter hvert få svært få trær.

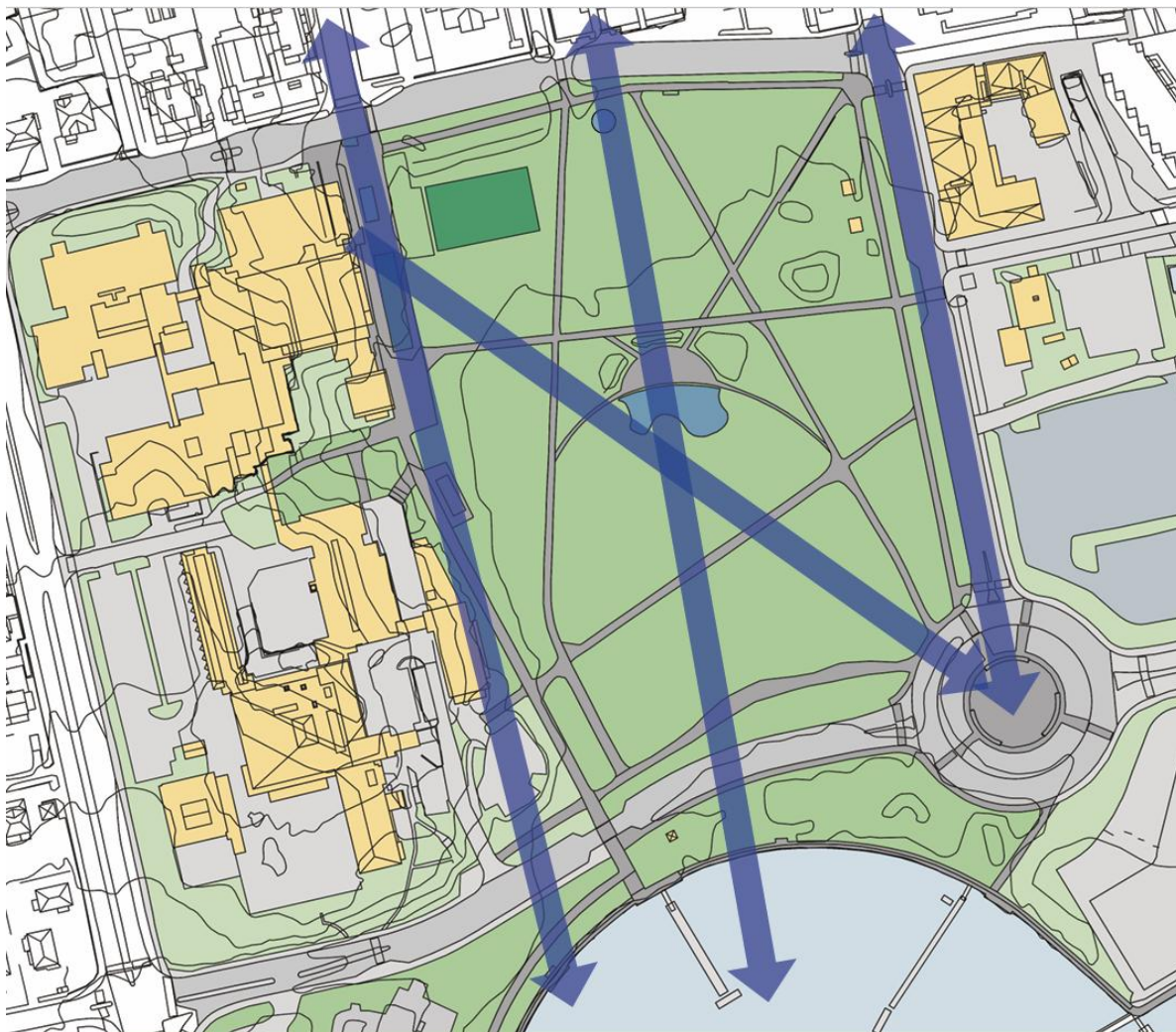
I 2026 vil ca 10 trær erstattes.

Oversiktsbilde fra tilstandsvurdering2024 på trærne i Badeparken.

Trær har foruten en estetisk verdi en stor verdi for lokalklima med stabilisering av varme, naturmangfold, håndtering av overvann og bidrar til bedret luftkvalitet.

Grunnforhold må hensyntas når det skal plantes ny vegetasjon. Grunnvannstanden i parken er generell høy på grunn av parkens beliggenhet i forhold til fjorden. Det må derfor enten velges sorter som trives i vått miljø, og/eller det må bygges opp terreng slik at det blir mer jordvolum/høyde for vegetasjonen som sikrer at røttene har mulighet til gassutveksling. Vannmetta jord er mer utsatt for komprimering og skader i forbindelse med tråkk, kjøring, maskinbruk og installasjoner.

Sentrale siktakser opprettholdes i Badeparken.

7.4. Anbefalinger – vegetasjon

Kunnskap om naturverdier styrkes ved informasjon om vekster i parken. På grunn av økt risiko for skade ved mye fukt i bakken, bør kjøring på plenarealer ikke tillates uten forebyggende tiltak som kjøreplater eller tilsvarende. Plenområder bør luftes for å motvirke kompresjons-skader

Det bør plantes inn 10 nye trær hvert år de neste fem årene. I tillegg kan allépreget langs Jernbanealléen mellom Hjertnespromenaden og Strandpromenaden videreføres med nyplanting av allétrær. For 10 trær er tilbudspris (eks. mva per 2026) 100 000 kroner.

8. INFRASTRUKTUR

8.1. Grunnforhold

Grunnforholdene i Badeparken er dominert av høyt grunnvann. Dette skyldes beliggenheten nær havet og lav terrenghøyde på parken. Mye av parkområdet er tidligere sjøbunn. Området er over tid fylt ut i sjøen og hevet. Ved etablering av Hesteskoen, ble masser pumpet fra sjøen opp til parken.

Ruklabekken går i rør i randsonen av parken. Bekkeåpning er vurdert i forbindelse med reguleringsplan for Tivolitomta og i HMP-sak 68/26 – «Mulig åpning av Ruklabekken». Det er avklart at det ikke er hensiktsmessig å åpne Ruklabekken.

Hjertnesstranda med gangbanen til Strømbadet, sett fra sjøen. Foto 1.7.1904 Wilse, Anders Beer, Nasjonalbibliotekets bildesamling. Ved bygging av Hesteskoen etter flommen i 1950, ble bløtbunnsområdet der barna vasser pumpa opp i parken, så parken fikk høyere grunn bak spuntveggen, og sjøen ble dypere.

8.2. Gangakser og sykkel

Rundt og gjennom Badeparken er det offentlige gang- og sykkelveier. Disse måkes om vinteren. Vedlikehold av gang- og sykkelveier følges opp i henhold til dette. I tillegg måkes gangtrasé mellom hotellet og taxiholdeplassen. Dekket er ulikt, med grus, asfalt, betong, skifer og teglstein. Selv om Badeparken også er et historisk parkanlegg, er det etter dagens standard lite bruks- og driftseffektivt å opprettholde mye brukte gangakser med grusdekke. Hovedtraséer kan ha dekke i asfalt uten at det går vesentlig ut over kulturuttrykket.

Offentlige gang- og sykkelveier er vist med stipla linje. Foreslått endring med rødt.

Badeparken i novembermørket 2024 Lys er nyttig og skaper trygghet.

Det bør være god grunnbelysning langs de mest sentrale gangaksene. Belysning langs gangbanene skaper trygghet for alle. Effektbelysning bidrar til å løfte fram enkeltelementer som skulpturer på en positiv måte.

Foto: Heidi Marie Gøperød

8.3. Strøm, vann og avløp

Etter flommen i 1950 ble det vedtatt å avlaste Ruklabekken. Bøe-kanalen (etter daværende ordfører Bøe) ble etablert i forlengelsen av Dronningens gate fra Hjertnespromenaden til Honnørbrygga i Hesteskoen. «Odørbrygga» er heldigvis ikke et kjent begrep for byens unge i dag. Det er gjort omfattende arbeid med avløpsnett, og dette pågår fortsatt.

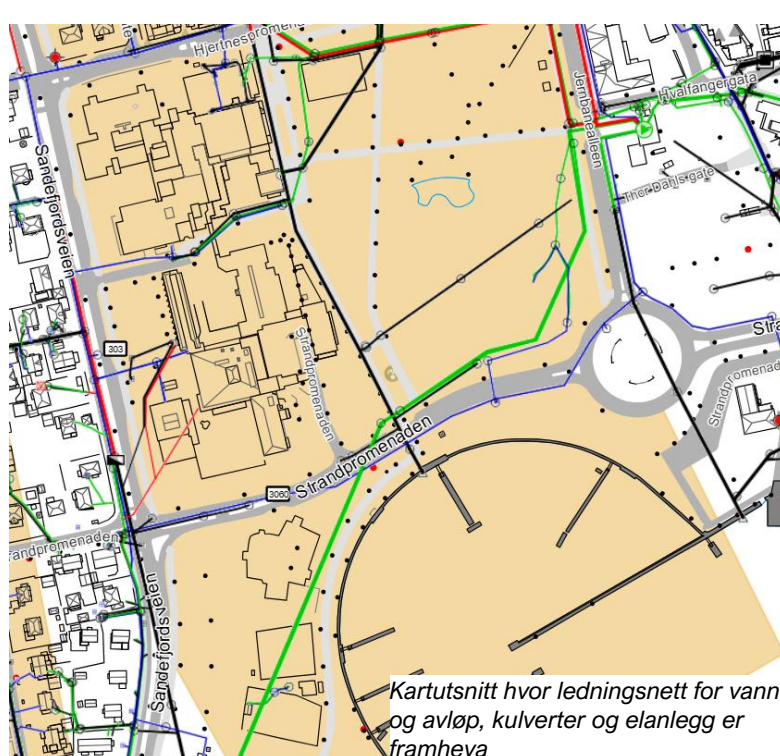

Badeparken ca 1958 - Hvalfangstens Hus/Park hotell er under bygging. Flomkloakken, den såkalte Bøe-kanalen, er klart synlig fra Hjertnespromenaden til Honnørbrygga. Mellom Torggata og Hjertnespromenaden var det da bebyggelse. Denne ble senere revet, og Dronningens gate ble åpnet fra bommene til sjøen.

I tillegg til vannbasseng ved skulpturene i parken har parken to vannuttak til bruk for drift og arrangører. Det er også to strømuttak. Under bakken er det teknisk infrastruktur med ledningsnett for strøm, vann og avløp.

8.4. Toaletter

Det er helårs døgnåpne offentlige toaletter tilgjengelig for publikum både på Torget, i kioskbygget i Thor Dahls gate, på Hjertnesstranda, og i foajeområdet for Hjertnes kulturhus når det er åpent.

8.5. Renovasjon

Det er flere avfallsbeholdere av ulike typer plassert rundt i hele parken. Effektiv avfallshåndtering kan innebære sanering av mindre beholdere, og etablering av større oppsamlere med sentral plassering og henvisningsskilt. Dette vil kunne redusere tømmefrekvensen (som vil være en økonomisk besparelse på sikt) og sikrer at dyr og fugler ikke drar avfall utover.

Figur 1 Bildet viser tre ulike avfallsbeholdere, nedgravet system, plastcontainere og komprimeringsbeholdere med fotpedaler

8.6. Anbefalinger – infrastruktur

Selv om det er mulig å sykle i parken, bør syklistenes ferdsel på gåendes premisser. Dette kan sammenliknes med sykling på fortau.

Rullevennlig dekke på dagens asfalterte traséer opprettholdes ved reasfaltering.

Endre til asfaltdekke (3 meters bredde) på gruset gangtrasé som nylig er lyssatt: Øst-vest (Park Hotel – Taxistasjon) og nord sør-forbindelsen (Hjertnespromenaden – Hvalfangstmonumentet).

Offentlige gang- og sykkelveier effektiviseres ved mindre omlegginger av traséer for gående og syklende:

- Oppretting sør i område G med fjerning av parallellaksen.
- Omlegging i område A for tryggere ferdsel.

Gjennomgå plassering av renovasjonsbeholdere med sikte på effektiv drift og hensiktsmessig tilgjengelighet for publikum. Fjerne mindre avfallsbeholdere. Henvisningsskilt til sentralt plasserte beholdere.

Etablere plass med vannuttak for sommervann, og tilgang til strøm for mobil salgsvogn.

Forsterke gang- og sykkelveier kan ivareta endring til tyngre kjøretøy ved renovasjon, og ivareta frakt av utstyr for arrangementsrigg med mer. Anslag (2026) er 5 000 kroner per løpemeter.

9. STØRRE ARRANGEMENTER

At en by på Sandefjords størrelse har allment tilgjengelige områder mot sjøen midt i sentrum, slik Sandefjord har med Badeparken, er et svært unikt og positivt element. Dette gjør byen svært attraktiv for arrangementer. Også der arrangementet ikke er direkte plassert i selve Badeparken, er det store grønne parkanlegget et aktivum.

Sandefjord kommune har reglement for utleie av kommunal grunn, der grunnlag for korttids utleie av parkanlegg er nærmere definert: Etablerte parkanlegg er i hovedsak for alles opphold og rekreasjon. Parkene skal være tilgjengelig hele året, hele døgnet uten krav til adgangskontroll eller billett. For gjennomføring av arrangement, kan det sendes søknad om korttidsleie. Korttidsleie er leie inntil én uke. Det betales fastsatt pris per definerte utendørsområde for arrangementer. I Badeparken er det fire forhåndsdefinerte uteleieområder. Parkanlegg leies ikke ut til Tivoli, fornøylesparker eller tilsvarende.

Vegetasjon i parken må ha tid til å restituere. Både av hensyn til publikums bruk og vegetasjonens behov for å fornye seg, kan det i perioder være er nødvendig å avslå søknader om arrangementer. Tyngre installasjoner gjør grunnen uforholdsmessig kompakt, og skader rotsystem på vegetasjon selv om de er midlertidige. Det er derfor behov for beskyttelse som kjørematter med mer ved gjennomføring av store arrangementer eller når grunnen er særlig bløt og/eller ved bruk av tyngre kjøretøy.

9.1. Anbefalinger – arrangement

Rutiner for oppfølging av grøntanlegget ved utleie bør utarbeides og følges opp. Dette vil være et supplement/ vedlegg til utleiereglementet.

10. KUNST

I Badeparken er det flere flotte skulpturanlegg:

- Bjørn, *Hans Holmen* (1950). Flyttet fra Kurbadet til Orelund kapell/gravlund i 2004. Flyttet til Badeparken i 2017. Originalt hadde skulpturen vannsprut og basseng.
- FIRE, *Knut Steen* (2011)
- Fortuna, *Knut Steen* (1988, avduket 1989)
- Gutten i båten, *Av Kåre Orud* (1957, avduket 1961), vannspeil, rennende vann
- Gutten med konkylien, *Kåre Orud* (1957, avduket 1961), vannspeil, rennende vann
- Hvalfangstmonumentet, *Knut Steen* (1955, overlevert 1960), *vannspeil og vannfontener*
- Poseidon, *Nina Sundbye* (1996), *vannspeil*
- Smykke, *Nils Aas* (1995)
- Spranget, *Øystein Bernhard Moberg* (2023) *vannspeil og vannsprut*

Badeparken kan utvikles med flere kunstverk og kunstinstallasjoner. Området nær Hjertnes kulturhus er spesielt egna til kunstinstallasjoner.

Vann er et spennende og aktiverende element i kunsten. Det er betydelig større kostnader knytta til å vedlikeholde kunst med vannelementer i forhold til kunstuttrykk uten elementer med vann. Det bør derfor ikke etableres flere verk med vannspeil eller fontene.

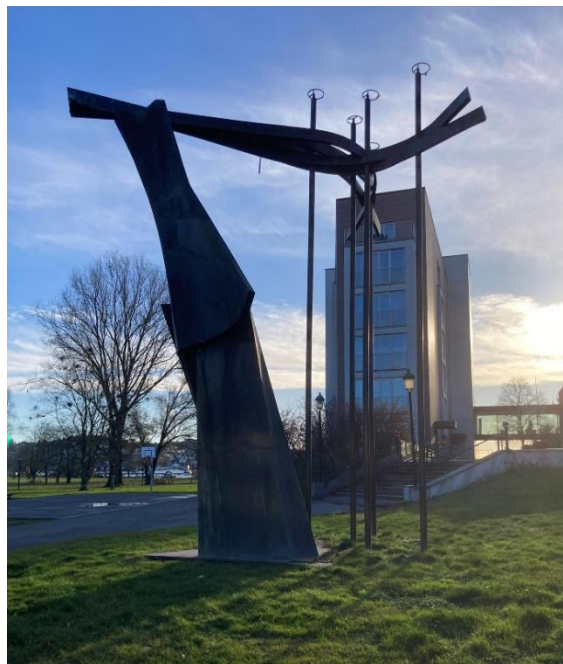
10.1. Anbefalinger – kunst

Dersom kunstverk med vannspeil skal opprettholdes slik vi kjenner dem i dag, må vannspeil og vannsystem renoveres i henhold til nye krav.

Anslag for gutten i båten, gutten med konkylien og spranget: 1 500 000 kroner. For Poseidon er anslaget 4 000 000 kroner.

Hvalfangstmonumentet synker som følge av grunnforholdene. Forprosjekt med kartlegging av tilstand og grunnforhold med grunnlag for stabilisering av monument er anslått til 2 000 000 kroner. Gjennomføring av et forprosjekt vil avklare grunnlag for renovering.

Det bør lages egne rutiner for vedlikehold av vannspeil, fontener og rennende vann i tilknytning til kunstinstallasjonene. Verkene bør skiltes med navn på kunstner, tittel, giver med videre. (Løse prisanslag er gjort i 2026).

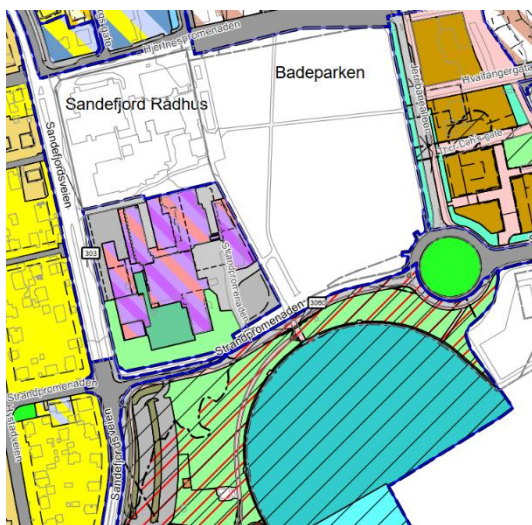

Fortuna

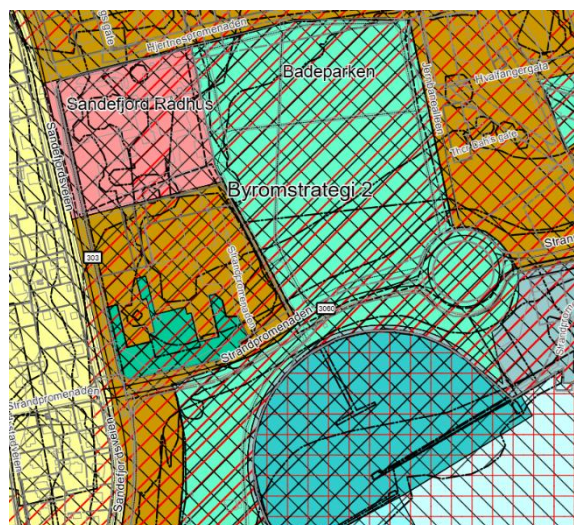
11. PLANER

11.1. Reguleringsplan og kommuneplan

25. april 2024 ble området sør for Strandpromenaden regulert ved at det inngår i delområde D - Stub – Hjertnesstranda i Plan for Rekreasjon og Tilgjengelighet i indre del av Sandefjordfjorden (PLART). Parkanleggene utvikles i henhold til reguleringsplanen. Hensynet til kulturmiljøet og grønn utforming er vesentlige parameter videre. Selve parkanlegget ellers er uregulert. I kommuneplanen er de grønne områdene grønnstruktur.

Reguleringsplaner

Kommuneplanen

11.2. Andre planer

Under er et utvalg planer og likende, med relevans for tiltak og tilrettelegging i Badeparken, eller der Badeparken representerer en særlig stor verdi. Disse og flere er tilgjengelig via www.sandefjord.kommune.no/planer

- Aldersvennlige Sandefjord
- Bypakke Sandefjord - Handlingsplan 2026-2030 – Kommunestyret våren 2026
- Gatebruksplan og temaplan for parkering – Formannskapet våren 2026
- Kommunedelplan for byutvikling i Sandefjord («byutviklingsplanen») – Kommunestyret, 20.06.2024
- Kommunedelplan for mobilitet - kommunestyret 16. februar 2023
 - Hovedplan for sykkel
 - Plan for gående
- Reglement for utleie av kommunal grunn definert som friområder, parker, plasser, torg, vei og gate med tilhørende fortau. Kommunestyret - 22. juni 2023

- Strategi for kvalitet og gjennomføring av byrom - «*Byromsstrategien*». Badeparken inngår både i virkeområde 1 og 2.

11.3. **Anbefalinger – planer**

Verdiene parkanlegget Badeparken og det nasjonale kulturmiljøet Parken representerer bør påvirke planarbeid. Samtidig vil planer påvirke Badeparken, for eksempel reguleringa som er gjennomført for Tivolitomta.

Det pågår jevnlig reguleringsarbeid i sentrum. Ved økning i antall boenheter representerer parkanlegget en stor verdi for opphold og aktivitet som ofte strekker seg ut over de krav som settes til det enkelte byggeprosjekt.

12. VEDLEGG OG KILDER

12.1. Vedlegg

- Tilstandsvurdering på trær – Badeparken 27.09.2024 v/ Håkonsen & Sukke Landskapsentreprenør AS
- Badeparken – styringsdokument - kartdiagram datert 27.5.26

12.2. Kilder

- [Badeparken - Sandefjord kommune](#)
- [Dekningsanalyse grønnstruktur - rekreasjon](#)
- Formannskapet 25,9,2018 - sak 197/18 sak Ny kommuneplan 2019-2031: Revisjon av "Bevaringsplakaten" og status for arbeidet med kulturminner og kulturmiljøer. Se fortellingskartet [Kartlegging av verdifulle kulturmiljøer i og nær Sandefjord sentrum](#).
- [Kart - Kulturminnesøk](#)
- [KS - Opparbeidet uteareal – universell utforming Kartlegging, tips og råd](#)
- [Kulturmiljøer i Sandefjord - Vestfold fylkeskommune](#)
- [Kunstsamlinger fra hele landet - NKDB - Sandefjord kommune](#)
- [Lardex - Badeparken](#) og [Lardex - Div. bilder fra Badeparken](#)
- <https://www.sandefjordshistorie.no/artikkel/580-div-bilder-fra-badeparken>
- <https://www.sandefjordshistorie.no/gruppe/347>
- [Reglement for utleie av kommunal grunn definert som friområder, parker, plasser, torg, vei og gate med tilhørende fortau. \(PDF, 893 kB\)](#)
- Riksantikvarens [Mal-for-forvaltningsplan-for-historiske-grontanlegg.docx](#)
- Sandefjords blad – i nasjonalbibliotekets arkiv
- «Steinskip og tingsteiner - steinsettinger i Norge gjennom 3000 år» Jan Henning Larsen, Elizabeth Skjelsvik, Frans-Arne Hedlund Stylegar. Bokutgivelse 2025.
- Stiftelsen Sandefjord Kurbad - ([Historie – Sandefjord kurbad](#))
- HMP-sak 68/26 – «Mulig åpning av Ruklabekken».

Sandefjord kommune

Sandefjordsveien 3

Postboks 2025

3202 Sandefjord

post@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune.no

**SANDEFJORD
KOMMUNE**